

He is Risen...

Somo la Agano la Kale: Zaburi 16:1-11

Agano Jipya: Mathayo 28:1-15

Huduma ya Jumapili ya Ufufuo “Kutoka Golgotha Hadi Utukufu” Maandiko Matakatifu

Katika Matendo 1:3, Luka aliandika, “Yesu alijidhihirisha kuwa hai baada ya kuteswa, kwa **dalili nyingi zisizoweza kukosea**, akionekana kwao kwa muda wa siku arobaini, akinena mambo yaliyouhusu ufalme wa Mungu.”

- Neno la Kigiriki lililotafsiriwa kuwa **lisiloweza kukosea** linamaanisha uthibitisho ni wa mwisho, bila shaka au swali.
- Uthibitisho **usiokosea** wa kufufuka kwa Yesu ulikuwa ni matukio mengi aliyowafanyia watu. Luka alisema walimwona, walimgusa, walizungumza naye na kula naye.
- Ingawa watu wengi wasioamini wanatambua kusulubishwa na kufufuka kwa Yesu kama matukio makuu ya Imani ya Kikristo, bila ufufuo wake wa kimwili, kusulubiwa kwa Yesu kusingeweza kufikia wokovu wetu wa milele.

- Ufufuo wa Yesu ni **uthibitisho usio na dosari** kwamba Yesu alikuwa na ndiye Masihi; Mwokozi aliyetumwa kutoka kwa Mungu. Wakosoaji wamekuwa na miaka 2000 kukanusha ufufuo wa Yesu, lakini hakuna aliyeweza kufanya hivyo.
- Hata vyanzo vya kilimwengu vinakubali, Yesu alisulubishwa hadharani na kuzikwa kwenye kaburi la Mfarisayo tajiri.
- Siku tatu mchana na usiku baadaye, kulingana na kalenda ya Kiyahudi, Yesu alifufuka kutoka kaburini, na alionekana na watu zaidi ya 500 kwa wakati mmoja.
- Hata hivyo, makubaliano ya kiakili na mambo ya hakika hayatoshi kwa wokovu wa milele wa mtu. Wokovu unahitaji ukiri wetu wa kibinafsi wa imani katika Yesu kama Mwokozi na kujisalimisha kikamilifu kwake kama Bwana. (10:9-10)

Yesu alisema **ishara pekee** ambayo angetoa kuthibitisha uungu wake ilikuwa ni ishara ya nabii Yona:

"Kwa maana kama vile Yona alivyokuwa siku tatu mchana na usiku ndani ya tumbo la samaki mkubwa, ndivyo Mwana wa Adamu atakavyokuwa siku tatu mchana na usiku katika moyo wa nchi." Mathayo 12:39-40

Muujiza wa Yona ulikuwa "mfano", au kielelezo cha kifo, kuzikwa na kufufuka kwa Yesu.

- Siku tatu na usiku tatu ni sawa na masaa 72, na haiwezekani, kwa njia yoyote, kupata saa 72 kwa kutumia Ijumaa ya Kusulubiwa - mfano wa ufufuo wa Jumapili asubuhi.
- Mathayo, Marko na Luka waliandika injili yao juu ya wakati wa Kiyahudi - "**jua kutua hadi machweo**", au kama Mungu alisema katika Mwanzo, "jioni ikawa asubuhi siku ya kwanza." Yohana aliandika injili yake baadaye sana na alitumia wakati wa Kirumi.
- Kuanzia saa kumi na mbili jioni Jumamosi, na kuhesabu kurudi nyuma-saa 72, Yesu alipaswa kuzikwa kufikia saa 12:00 siku ya Jumatano ili "ishara" aliyowapa viongozi wa kidini iwe kweli.
- Katika 1^{Wakorintho} 15:4, Mtume Paulo alisema Yesu "alizikwa, na akafufuka siku ya tatu, kama yanavyo maandiko."

Kifo na ufufuo wa Yesu ulikuwa kulingana na ratiba ambayo Mungu aliiweka katika Sikukuu Saba za Wayahudi katika Mambo ya Walawi 23. Zilikuwa "mifano" au vielelezo vya kile ambacho Yesu angefanya ili kutimiza mpango wa Mungu wa wokovu wetu.

- **Pasaka** - kukumbuka usiku ambao malaika wa kifo alipita juu ya nyumba ambazo damu iliwekwa.
  - "Kristo, Pasaka yetu, amekwisha kutolewa kuwa dhabihu kwa ajili yetu." 1 Kor. 5:7
  - Yesu alipaswa kuchinjwa, kama vile wana-kondoo wengine wote wa Pasaka, ili Yeye awe "Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu."
- **Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu** - kukumbuka usiku ambao Waebrania waliondoka Misri, wakati hawakuwa na wakati wa kuongeza chachu kwenye unga na kusubiri kuinuka.
  - Chachu ni ishara ya dhambi au uovu kwa sababu inaathiri donge zima la unga na kuharibika haraka.
  - Mwili wa Yesu ulikuwa kaburini siku tatu mchana na usiku, lakini kwa sababu hakuwa na dhambi, hapakuwa na kuoza. Alikuwa "Mkate wa Mbinguni"!
- **Sikukuu ya Malimbuko** - siku tatu baada ya Pasaka, kuhani angepunga mganda wa shayiri mbele za Mungu, akiweka wakfu kwake mavuno yanayokuja.
  - "Kristo amefufuka kutoka kwa wafu - limbuko lao waliolala - Kristo limbuko, kisha wale walio wake Kristo wakati wa kuja kwake." 1 Wakorintho 15:20-23
- **Sikukuu ya Mavuno** - ikawa Pentekoste, wakati Roho Mtakatifu aliwezesha kanisa kwa ajili ya uinjilisti.

- **Sikukuu ya Baragumu** - itatimizwa siku ambayo Kanisa litaondolewa duniani kupitia unyakuo. 1 Wathesalonike 4:15-17
- **Sikukuu ya Upatanisho** - itatimizwa wakati Kristo atakapoingia Patakatifu pa Patakatifu na kumwaga damu yake juu ya Kiti cha Rehema, kufunika dhambi zetu milele.
- **Sikukuu ya Vibanda** - itatimizwa wakati Yesu atakapokuja tena. Ufunuo 7:9-17

Kutoka Golgotha hadi Utukufu

Jumatano, Nisani 13 - Adhuhuri hadi Machweo

- 12:00 - 3:00 jioni - Giza liliifunika dunia
- Tetemeko la ardhi lilitokea - makaburi yalifunguliwa - wafu walifufuliwa kwenye uhai
- Roman Solider alikiri Yesu kama Kristo
- Yusufu na Nikodemo wanazika mwili wa Yesu
- Wanawake hutazama mazishi na kurudi majumbani mwao kwa ajili ya Pasaka
- Viongozi wa Dini wamefunga kaburi na kulindwa

Alhamisi, Nisani 14 - (machweo Jumatano - machweo ya Alhamisi)

- Baada ya kumfariji Mariamu, wanafunzi wote wanamwacha Yesu na kujificha
- Wayahudi huadhimisha Pasaka - Sabato Kuu - shughuli iliyozuiliwa
- Wakati fulani katika zile siku tatu mchana na usiku, katika roho yake, Yesu alishuka katika "Hadeze", alitangaza injili kwa wale ambao walikuwa wameonyesha imani yao katika ahadi ya Mungu ya kutuma Mwokozi, kisha akawachukua kwenda mbinguni pamoja naye siku Alipopaa. (1 Petro 3:18-20 , Waefeso 4:8-0 , Luka 16:19-32)

Ijumaa, Nisani 15 - (machweo Alhamisi - machweo ya Ijumaa)

- SIKU pekee ya KAZI kati ya Sabato mbili
- Maria Magdalene na Mariamu mama yake Yesu walinunua na kutengeneza manukato na marhamu ili kumaliza kuutayarisha mwili wa Yesu, lakini hawakuenda kaburini kwa sababu hawakuwa na wakati.

Jumamosi, Nisani 16 - (Jumamosi, machweo ya jua, Jumamosi, machweo)

- Sabato ya Kawaida - shughuli iliyozuiliwa inaruhusiwa
- Wanafunzi wanabaki mafichoni - wanawake wanapumzika na kuabudu
- Kabla tu ya jua kutua siku ya Jumamosi - saa 72 kutoka machweo ya Jumatano, YESU ALIFUFUKA kutoka kaburini.

Jumapili, Nisani 17 - (Jumamosi ya machweo - Jumapili ya machweo)

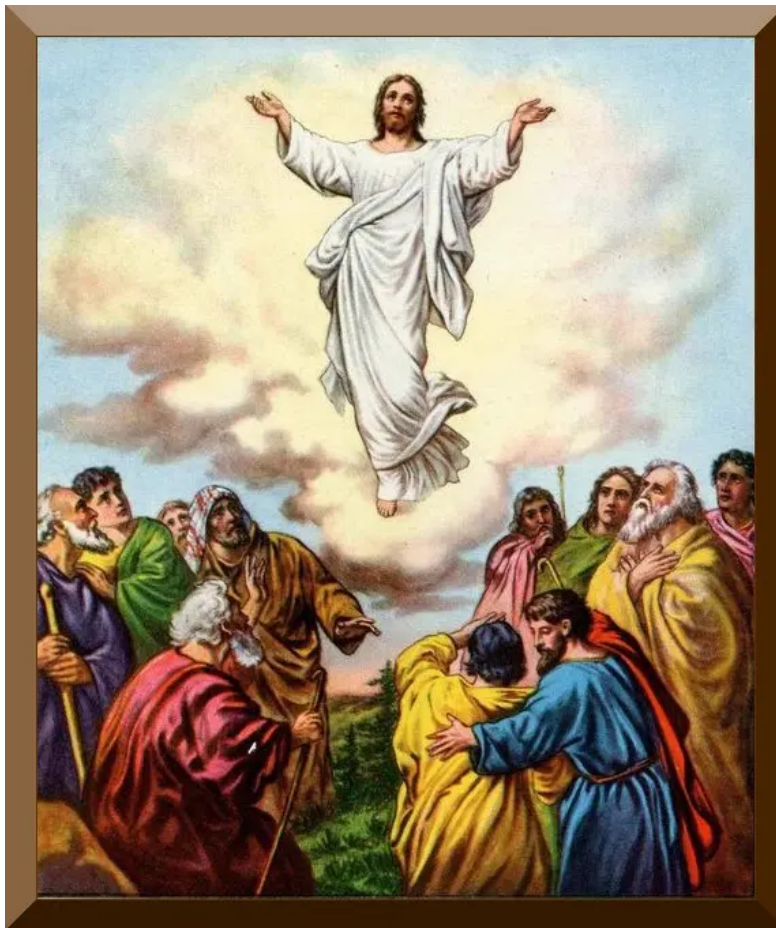
- Yesu alimtokea Maria Magdalene, na kisha kwa wale wanawake wengine
- Yesu alimtokea Petro, wale wanafunzi wawili waliokuwa njiani kuelekea Emau na kisha kwa wale wanafunzi kumi na mmoja waliokuwa katika Chumba cha Juu pamoja na Tomaso.

Siku arobaini baada ya kufufuka kwake

- Yesu aliwatokea wanafunzi wake, kutia ndani Tomaso
- Yesu alimtokea Petro na wanafunzi wengine saba huko Galilaya

- Yesu aliwatokea wafuasi 500, na kisha ndugu yake, Yakobo
- Yesu aliwakusanya **Mitume** Wake kumi na mmoja (sasa wamemwona Bwana aliyefufuka) na wakamtazama akipaa mbinguni.
- (Baadaye) Yesu alimtokea Mtume Paulo njiani kuelekea Damasko

(Ona maandiko katika The Harmony of the Gospels – Blue Letter Bible)

Akawaongoza nje mpaka Bethania, akainua mikono yake, akawabariki. Ikawa alipokuwa akiwabariki, alijitenga nao, akachukuliwa juu mbinguni. Wakamsujudia, wakarudi Yerusalemu wakiwa na furaha kuu. Amina. Luka 24:50-53

Na walipokuwa wakikaza macho mbinguni alipokuwa akipanda, tazama, watu wawili wakasimama karibu nao, wenye mavazi meupe, wakasema, Enyi watu wa Galilaya, mbona mmesimama mkitazama mbinguni? Yesu huyu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda juu mbinguni, atakuja jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake mbinguni. Matendo 1:10-11

OUR TIME -- Morning and Evening BIBLE TIME -- Evening and Morning										"THREE DAYS AND THREE NIGHTS" OR										Copyrighted 1965 Ed F. Vallowe				
ROMAN DAYS -- MIDNIGHT TO MIDNIGHT -- 24 HOURS AS OF TODAY										JEWISH DAYS -- SUNSET TO SUNSET -- OR 6:00 P.M. TO 6:00 P.M. Hours of night called "WATCHES" from 6:00 P.M. to 6:00 A.M.														
Friday 24 hrs.		Saturday 24 hrs.		Sunday 24 hrs.		Monday 24 hrs.		Tuesday 24 hrs.		WEDNESDAY 24 Hrs.		Thursday 24 hrs.		Friday 24 hrs.		Saturday 24 hrs.		Sunday 24 hrs.						
Night	day	Night	day	Night	day	Night	day	Night	day	Night	day	Night	day	Night	day	Night	day	Night	day					
Nisan 8th day	Nisan 9th day	Nisan 10th day	Nisan 11th day	Nisan 12th day	Nisan 13th day	Nisan 14th day	Nisan 15th day	Nisan 16th day	Nisan 17th day															
John 12:1 Jesus came to Bethany - 6 days before the PASSOVER This fixes the date	Regular Sabbath John 12: 12 - 19 The next day He entered Jerusalem Mark 11: 1 - 11. Looked around in TEMPLE - Empty - Because Sabbath	Events Mk. 11: 12- 19 On the Morrow Cleansed The Temple then left. Vs 19	EVENTS Mark 11: 20 Gives a record of this day. Mark 14:1 After two days was the PASSOVER After - Tuesday and Wednesday	EVENTS Mark 14: 12 - 16 1st day of Unleaven Bread when the Lamb was slain between 3 & 5 P.M. on evening of 13th	OF NIGHT Mark 14: 17 - 25 In the Evening He ate the Passover Mark 14: 24 - 41 Betrayed Arrested Tried by the Jews Buried By Joseph	OF DAY Mark 15: 11 - 23 In the Morning Jesus Tried by Pilate, Mark 15: 24 - 41 Crucified Mark 15: 42 - 47. Buried By Joseph	EVENTS PASSOVER SABBATH Lev. 23:5-7 Num. 28: 16 - 18 John 19:31 Matthew 27: 62 - 66 SABBATH PASSOVER guards for tomb ordered.	A work day Luke 23: 55 - 56 Women prepares the spices to anoint His Body after the SABBATH PASSOVER John 19: 35 - 42. UNLEAVEN FEAST	REGULAR SABBATH Matt. 28: 1 - 8 At end of Sabbath at Sunset He Arose. MATTHEW only re- cords this Saturday evening event	Mark 16: 1-4, Luke 24: 1 - 12, Job 20:1-23 - TOMB IS EMPTY He arose after 6:00 P.M. which is Jewish Sunday 1st FRUIT OFFERING	John used Roman Time. John 19:14 Sixth Hour - 6:00 a.m. Other Writers used Jewish Time		DAYS HE WAS IN THE GRAVE Three Days and three nights . . . 72 hrs. Matt. 12: 39 - 40. Jonah 1:17											